

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 509/2017-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. augusta 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Vajdom, Advokátska kancelária, Hviezdoslavovo námestie 201, Námestovo, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 46/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Námestovo (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 46/2014 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z obsahu sťažnosti vyplynulo najmä, že:

„Na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 7 C 46/2014 odo dňa 17.4.2014 do súčasnosti prebieha konanie v právnej veci žalobkyne: ██████████ rod. ██████████ (...), zast. BUKNA advokátska kancelária Dolný Kubín, Hviezdoslavovo námestie č. 1683 proti žalovanému: ██████████ (...), bytom ██████████ zast. JUDr. Ján Vajda, advokát Advokátska kancelária Námestovo, Hviezdoslavovo námestie č. 201 o určenie že nehnuteľnosti patrili do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

I napriek skutočnosti, že odo dňa začatia tohto občianskeho súdneho konania do súčasnosti uplynuli už 2 roky a 4 mesiace, nie je toto konanie právoplatne skončené.

Túto moju sťažnosť podávam na Ústavný súd Slovenskej republiky v Košiciach z toho dôvodu, že o ochrane tohto môjho práva nerozhoduje iný súd. Ústavný súd Slovenskej republiky v Košiciach je podľa článku 124 Ústavy Slovenskej republiky nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatnení tohto môjho ústavného práva som využil všetky právne prostriedky, ktoré mi poskytujú právne predpisy na jeho ochranu.

Listom zo dňa 8.6.2016, ktorý bol Okresnému súdu Námestovo doručený dňa 8.6.2016 som JUDr. Gabriele Kyselovej, predsedníčke Okresného súdu Námestovo podal sťažnosť na prieťahy v tomto konaní podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. (...)

Listom Okresnému súdu Námestovo č. Spr 4536/16 zo dňa 15.6.2016 mi bolo oznámené, že odporca nekonal v období od júna 2014 do októbra 2015 a v období od januára 2016 do júna 2016. Vo veci bol nariadený dohľad v pravidelných trojmesačných lehotách, ktorého účelom je zabezpečiť, aby v budúcnosti nedochádzalo k ďalším prieťahom. (...)

Podaním tejto mojej sťažnosti na prieťahy v konaní som splnil zákonnú podmienku uvedenú v § 53 ods. 1 zákona SNR č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov. (...)

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní a tým aj k porušeniu základného práva podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

a práva podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Ústavný súd Slovenskej republiky v Košiciach podľa svojich nálezov /IV. ÚS 74/02, III. ÚS 111/02, III. ÚS 142/03/ zohľadňuje 3 základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka konania počas konania pred všeobecným súdom a spôsob, akým všeobecný súd v konaní postupoval.

1./ Právna a faktická zložitosť veci, o ktorej všeobecný súd rozhoduje nezbavuje všeobecný súd zodpovednosti za prieťahy v konaní.

V konaní vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 7 C 46/2014 nejde o právne zložitú vec, keďže ide o vec určenia že nehnuteľnosti patrili do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. V tejto veci existuje rozsiahla súdna judikatúra.

2./ Správanie účastníka konania /sťažovateľa/ počas konania pred všeobecným súdom.

Zo spisu Okresného súdu Námestovo sp. zn. 7 C 46/2014 je zrejmé že prieťahy v tomto konaní spôsobila žalobkyňa [REDAKOVANÉ] a najmä odporca svojou nečinnosťou. Pre moju neúčast' nebolo odročené žiadne pojednávanie v tejto veci. Žiadnym mojím správaním a konaním som neprispel k predlžovaniu tohto konania.

3./ Spôsob, akým všeobecný súd v konaní postupoval. (...)

Z článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a aj z(...) ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a Civilného sporového poriadku vyplýva pre súd povinnosť postupovať v konaní rýchlo a bez zbytočných prieťahov.

Z obsahu spisu Okresného súdu Námestovo sp. zn. 7 C 46/2014 je zrejmé, že odporca tieto zákonné ustanovenia v tomto konaní nerešpektuje, čím sa toto konanie neúmerne predlžuje. Samotná skutočnosť, že toto konanie trvá 2 roky a 4 mesiace preukazuje porušenie môjho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Takáto dĺžka konania predlžuje stav mojej právnej neistoty do tej miery, že moje právo na súdnu ochranu sa stáva iba iluzórnym právom.

Žalobkyňa [REDAKOVANÉ] podala vo veci zmätočnú žalobu, ktorá nemala náležitosti podľa § 79 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Odporca sa týmito vadami žaloby žalobkyne vôbec nezaoberal, hoci som na vady žaloby včas poukázal v mojom písomnom stanovisku zo dňa 8.6.2014. Žaloba žalobkyne mala byť odmietnutá podľa § 43 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Odporca bez toho, aby žalobkyňa zaplatila súdny poplatok za podanú žalobu v sume 99,50 EUR nariadil na termín 30.11.2015 o 8.00 hod. pojednávanie vo veci. Žalobkyňa [REDACTED] súdny poplatok nezaplatila do termínu nariadeného pojednávania a preto odporca uznesením zo dňa 30.11.2015 toto konanie zastavil. Keďže žalobkyňa [REDACTED] [REDACTED] dodatočne zaplatila súdny poplatok za podanú žalobu odporca uznesením zo dňa 15.12.2015 zrušil uznesenie zo dňa 30.11.2015 o zastavení tohto konania. Tieto 2 uznesenia odporca doručil mne a nie môjmu advokátovi JUDr. Jánovi Vajdovi, ktorému boli doručené až dňa 5.1.2016.

Odporca bezdôvodne na pojednávania nariadené na termín 30.11.2015 a na termín 3.8.2016 odmietol predvolať účastníkov konania s tým, že ich výsluch nie je potrebný. Žalobkyňa [REDACTED] vzala svoju žalobu späť, čo bolo môjmu advokátovi JUDr. Jánovi Vajdovi písomne oznámené dňa 8.7.2016. Do dnešného dňa mi nebolo doručené späťvzatie žaloby žalobkyne a ani uznesenie súdu o zastavení konania v tejto veci.

Žalobkyňa [REDACTED] v tomto konaní postupovala účelovo s cieľom maximálne predĺžiť toto občianske súdne konanie. Dôvodom je skutočnosť, že medzi ňou a mojou osobou prebieha na Okresnom súde Námestovo pod č.k. 10 C 232/2015 ďalšie súdne konanie a navyše dedičské konanie na Okresnom súde Námestovo č.k. 2 D 189/2013, Dnot 119/2013 po neb. [REDACTED] rod. [REDACTED], [REDACTED], zomr. [REDACTED], posledne bytom [REDACTED].

Odporca v oznámení č. Spr 4536/16 zo dňa 15.6.2016 priznal, že nekonal v období od júna 2014 do októbra 2015 a v období od januára 2016 do júna 2016. Odo dňa 7.7.2016 do súčasnosti odporca vo veci znovu nekoná, hoci je potrebné iba vydať uznesenie o zastavení konania pre späťvzatie žaloby žalobkyne [REDACTED].

Odporca v tomto konaní postupuje spôsobom, ktorému chýba účelnosť a efektívnosť, čo má výrazný vplyv na doterajšiu dĺžku tohto občianskeho súdneho konania. Podľa nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky v Košiciach /sp.zn. IV. ÚS 380/08, III. ÚS 103/09, I. ÚS 7/2011/, nielen nečinnosť ale aj neefektívna činnosť súdu alebo iného štátneho orgánu môže zapríčiniť porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ak činnosť súdu alebo iného štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty.

Vo veci bol predsedníčkou súdu odporcu v mesiaci jún 2016 nariadený dohľad v pravidelných trojmesačných lehotách, ktorý nevedol k zlepšeniu situácie. I napriek mojim opakovaným žiadam o vytýčenie termínu pojednávania a urgenciám nie je táto vec do dnešného dňa skončená. Táto vec sa stala reštančnou vecou a napriek tomu sa vo veci riadne nekoná.

(...) Od Ústavného súdu Slovenskej republiky v Košiciach požadujem priznať finančné zadostučinenie v sume 3.000,- EUR ako náhradu nemateriálnej ujmy, ktorá mi bola spôsobená. Už 2 roky a 4 mesiacov nemám možnosť riadne užívať nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto konania. Takýto stav je v právnom štáte ústavne neakceptovateľný a hrubo zasahuje do mojich vlastníckych práv.

Zároveň navrhujem, aby mi Ústavný súd Slovenskej republiky v Košiciach priznal právo na náhradu trov tohto konania v sume 303,16 EUR, ktoré žiadam zaplatiť na účet môjho advokáta JUDr. Jána Vajdu(...)

(...) Na základe týchto skutočností navrhujem, aby Ústavný súd Slovenskej republiky v Košiciach vydal tento nález:

Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 46/2014 porušené bolo.

Okresnému súdu Námestovo prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 46/2014 konal bez zbytočných prietáhov.

[REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie v sume 3.000,- EUR, ktoré mu je Okresný súd Námestovo povinný zaplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Námestovo je povinný zaplatiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 303,16 EUR na účet advokáta JUDr. Jána Vajdu(...) do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

3. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

4. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05).

5. Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 46/2014.

6. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

7. Vychádzajúc zo sťažnosti, z jej príloh, ako aj zo zapožičaného spisu okresného súdu, ústavný súd konštatuje, že napadnuté konanie sa začalo dorúčením žalobného návrhu okresnému súdu 17. apríla 2014 a 8. septembra 2016 bolo uznesením okresného súdu o zastavení konania (č. k. 7 C 46/2014-68) skončené. Uznesenie o zastavení napadnutého konania nadobudlo právoplatnosť 19. októbra 2016.

8. Napadnuté konanie pred okresným súdom trvalo 2,5 roka, počas tejto doby okresný súd po prípravných úkonoch (doručenie žalobného návrhu žalovanej strane, teda sťažovateľovi na vyjadrenie, výzva na zaplatenie súdneho poplatku a pod.) nariadil pojednávanie na 30. november 2015, uznesením č. k. 7 C 46/2014-35 rozhodol o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku žalobkyňou, po zaplatení súdneho poplatku nariadil pojednávanie na 3. august 2016 a napokon uznesením č. k. 7 C 46/2014-68 rozhodol o zastavení konania, pretože žalobkyňa zobrala svoju žalobu späť v plnom rozsahu.

8. Ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 66/02), podľa ktorej nie každý zistený prietáh v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým

materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01).

9. Z uvedeného vyplýva, že postup okresného súdu v napadnutom konaní nebol bez priet'ahov (čomu nasvedčuje aj odpoveď predsedu okresného súdu sp. zn. Spr 5436/16 z 15. júna 2016), avšak sa zjavne nevyznačuje takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd pritom prihliadol aj na to, že napadnuté konanie je v súčasnosti právoplatne skončené.

10. S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade s doterajšou rozhodovacou činnosťou preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup okresného súdu v napadnutom konaní po prípadnom prijatí s'ťažnosti na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva s'ťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto s'ťažnosť s'ťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. augusta 2017